

Resumé af analysen af overførselsområdet

3. august 2026
Side 1 af 3

Baggrund

Byrådet igangsatte i budget 2026 en analyse af overførselsområdet som følge af, at Aarhus i de seneste år har haft en større vækst i overførselsudgifterne end landsplan. Analysens fokus skal være at undersøge årsagerne til de økonomiske tab og på den baggrund komme med anbefalinger til den fremtidige økonomistyring af området. Analysen skal herudover beskrive den strukturelle udvikling på overførselsområdet.

**Borgmesterens Afdeling /
Sociale Forhold og
Beskæftigelse**

Beskæftigelsesreformen træder løbende i kraft fra 2026, hvorfor analysen også sætter fokus på særlige problematikker forbundet hermed og inddrager dette vilkår i anbefalingerne. Med reformen bliver det endnu mere vigtigt med en effektiv beskæftigelsesindsats, fordi ressourcerne bliver færre.

Anbefaling

Med udgangspunkt i analysens fund og konklusioner er der to anbefalinger til den fremtidige økonomistyring i analysen.

Et nyt 0-punkt

For det første viser analysen behov for at justere i, hvordan overførselsområdet indregnes i budgetlægningen af de kommunale indtægter, da det har været for positivt i forhold til den faktiske udvikling. Det foreslås, at overførselsområdet fremover som udgangspunkt budgetlægges med et tab på 20 mio. kr. om året frem for den nuværende forudsætning om balance. Hvis byrådet i budgetlægningen igangsætter investeringsmodeller på overførselsområdet, vil dette fortsat gøre udgangspunktet mere positivt.

Investeringsmodeller i 2027

For det andet konkluderer analysen, at det fortsat er vigtigt med en effektiv beskæftigelsesindsats, så økonomiske tab på overførselsområdet kan undgås. Et væsentligt fokusområde er her dagpengeområdet (inkl. dimittender). Samtidig er der med beskæftigelsesreformen en særlig opmærksomhed på, hvordan udgifterne til sygemeldte og aktivitetsparate borgere fremover vil udvikle sig. Et løbende fokus i beskæftigelsesindsatsen i Aarhus har i en årrække været at styrke fleksjobindsatsen for at forhindre førtidspensionering af borgere, som kunne være undgået.

Med udgangspunkt heri er der i bilag 1 forslag til nye investeringsmodeller, som kan sættes i gang i budget 2027, hvis der er et politisk ønske herom. De foreslåede modeller adresserer særligt ovenstående udgiftsområder.

Indsigter fra analysen

Et stort økonomisk udgiftsområde

Overførselsudgifter er penge, der udbetales til borgere, der ikke har en indkomst. Det kan fx være kontanthjælp, sygedagpenge og førtidspension. I

2025 udgjorde de samlede overførselsudgifter i Aarhus ca. 6,8 mia. kr. netto, hvilket var ca. 1/3 af kommunens samlede driftsudgifter. Overførselsudgifterne i Aarhus udgør 6,4 % af hele landet.

3. august 2026
Side 2 af 3

I de seneste 10 år har Aarhus haft en gennemsnitlig økonomisk gevinst på overførselsområdet på 6 mio. kr./år. Førtidspension og seniorpension er områder, der har bidraget med store årlige gevinster. Omvendt har især dagpengeområdet, men også kontanthjælp og boligstøtte bidraget med store årlige tab, mens der ikke er en fast tendens på de øvrige overførselsområder.

Rammevilkårene giver et udgiftsniveau som forventet

Resultatet på overførselsområdet er præget af forskellige rammevilkår, hvoraf nogle rammer alle kommuner (i forskellig grad), fx lovgivning, konjunkturer m.v. Andre rammevilkår er mere lokale, herunder erhvervs- og uddannelsesstruktur og borgernes socioøkonomiske status.

Aarhus er kendetegnet ved mange uddannelsesinstitutioner og en befolkning, som er overrepræsenteret med unge. Dimittendledigheden fylder derfor meget i Aarhus. Demografisk medvind med stigende befolkning, en bred og robust erhvervsstruktur og gode socioøkonomiske forhold har påvirket Aarhus positivt i de seneste år og forventes også at påvirke fremover. Det betyder, at beskæftigelsen stiger, men også at der samtidigt generelt kommer flere på offentlig forsørgelse på grund af befolkningsvæksten. Bl.a. som konsekvens af disse vilkår konkluderer Beskæftigelsesministeriet, at **overførselsudgifterne i Aarhus er på et forventet niveau.**

Den økonomiske styring fra staten nødvendiggør et skarpt fokus

Kommunerne kompenseres for udgifter på overførselsområdet gennem forskellige refusionsmekanismer og over bloktilskuddet.

Statsrefusion på ydelser gives efter en trappemodel, hvor refusionssatsen aftager med varighed på ydelse, så **kommunen skal give de indsatser, der virker for borgeren** - ellers bliver det dyrt.

Statslig kompensation via bloktilskud for udgiftsudviklingen på overførselsområdet gør det til en **konkurrence mellem kommunerne om at have en lavere udgiftsudvikling end landsgennemsnittet**, ellers koster det på råderummet.

Investeringstankegangen udnytter sammenhængen mellem beskæftigelsesindsats og overførselsudgifter. **Det betyder noget, at den rette indsats igangsættes – både for den enkelte borger og for kommunekassen.**

Beskæftigelsesreformen og de deraf store besparelser i
beskæftigelsesindsatsen forstærker nødvendigheden af en effektiv indsats
for ikke at få en dårlig økonomisk udvikling.

3. august 2026
Side 3 af 3